

tarji, nekaj pa je zraven tudi pod farško komando stoječih učiteljev. Klerikalni generalštab ima pa tudi svoje adjutante, ki tičijo v šribarskih in študentovskih suknjah, katere se pa od njihovih lastnikov tudi po večkrat obrniti dajo. Skoraj neverjetno, ali bolje: nemogoče se nam zdi, da se zamore učitelj tako ponižati in zaslepiti dati, da se klanja farovžu ter prostovoljno trpi tisto sužnost, katere so se njegovi tovariši, oziroma predniki leta 1869. komaj in komaj iznebili ter dotično osvoboditev z velikim veseljem in nepopisno radostjo praznovali. Njihovo ravnanje je ravno tako, kakor če bi si današnji svobodni kmetje prizadevali priti nazaj pod bič grajščakov in pod palico grajskih biričev! Toda, komur se ne da svetovati, temu se tudi ne zamoje pomagati. — Koštrun ostane koštrun, in če ga tud desetkrat zaporedoma ostrižeš, ali magari — celó obriješ. — Ni še preteklo pol stoletja, ko so bili učitelji takorekoč farški hlapci, v vsakem oziru odvisni od svojih tedanjih predpostavljenih — dekanov in fajmoštrov. In to sramotno, njihov stan poniževalno razmerje odvisnosti od sebičnih ljudi, ki niso njihovega stanu, to si žele ti kratkovidneži ali slepci zopet nazaj! Vsaj tako kaže njihovo ravnanje in le edino na ta način se da tolmačiti njihova robska udanost nasproti farškim suknjam! Mi čislamo in spoštujemo učiteljski stan, upamo pa tudi, da bode večina učiteljev, ki še dokaj drži na svoj ugled, strogo obsojala postopanje zgoraj označenih brezvestnikov ter obžalovala, da se taki elementi nazivljejo za njihove tovariše.

Pervaške sleparije

z ozirom na zadnje deželnozborske volitve.

Pri zadnjih deželnozborskih volitvah so se pervaki klerikalne stranke in njih podrepaniki zopet v pravi luči pokazali. Ker jim je dovolj dobro znano, da poštenim potom ničesar ne dosežejo, kar bi ustrezalo njihovim željam in namenom, posluževali so se zopet sleparij in zvijač, kakoršnih so zmožni le ljudje brez vsega spoštovanja do samega sebe, ljudje brez vesti in brez značaja.

Kdo da so pervaki, oziroma njih vrstniki in pokorne sluge, povedano je v uvodnem članku današnje številke „Štajerca“. Omeniti moramo tukaj le še, da je med klerikalnimi hlapci bilo ob času volitve tudi mnogo občinskih predstojnikov, ki so po piščalki pervakov plesali in nekateri so uklanjajoč se farški komandi dali zapeljati celo k protipostavnim uradnim dejanjem. Kakor znano, bili so občinski predstojniki od politične oblasti večinoma nastavljeni kot volilni komisarji. Kot taki bi se imeli zdržati vsakoršne agitacije in sicer ne samo med volitvijo, temuč tudi pred volitvijo. Pa kogar hudič enkrat že za peto drži, tega zgrabi takoj tudi za koleno. In taka je bila tukaj. Občinski predstojniki farovške garde se svojim komandantom niso dovolj uslužili z agitiranjem

pred volitvijo, temuč slepariti so še morali celo kot volilni komisarji med volitvijo.

Prilizovanja, obljube, grožnje, pretitvije itd. generalnemu štabu klerikalcev pripomogle si služiti narediti tolikanj različnih elementov, ki so preplavili vso deželo, da bi ulovili v svoje zanjke vse volilce, bodisi slovenskega ali nemškega jezika.

Oglejmo si danes nekoliko natančneje le to, kar so počenjali prvaki in njih podrepaniki po slovenskem Štajerju. Ne dolgo potem, ko se je dovolila četrta volilna kurija, začeli so sklicevati volilne shode, na katerih so volilce vabili na svojo stran s sladkimi, tolažilnimi obljubami, kakoršnim zamore verjeti človek, ki sploh vse nemogoče verjame. Strd in mlek se je po slovenskih pokrajinah cedilo v podobi laž iz ust teh hinavskih zapeljivcev. Kmetom in delavcem se je na primer obljubilo znižanje davkov, različne podpore, olajšava pri vojaščini itd., ako volijo prihodnji deželnozborski volitvi dr. Ploja. Pravilo se jim je, da je dr. Ploj na cesarskem gradu kakor doma človek; da govori vsak dan s cesarjem in še več takih bedarij! Seveda je to ljudem močno imponiralo in predstavljali so si dr. Ploja kot kakega Martina Krpana, ki bode vsa trudapolna prizadevanja vseh poslancev in državnikov kar v eni sapi rešil, kakor je na primer imenovani basniški Krpan na eden mal podrl orjaka Brdavsca, ki je svojedobnemu cesarju mestu Dunaju in vsej državi delal tolikanj pregla in skrbij. Pa kakor je ta dogodek le izmišljena basen, tako je tudi omenjeno vsakdanjo občevanje Ploje s cesarjem le laž, kakoršna se zamore praviti le na vednemu ljudstvu.

Kar so pa klerikalni koštruni počenjali kratko pred in na dan volitve, to pa je itak vrhunec nesramnosti in predrznosti. Letali so za volilci, da naj pridejo volit dr. Ploja, češ, ta je edini kandidat, ki je vseveden, vseviden in vsemogočen! Plojev zvesti adjutant, dr. Omulec v Ormožu je „dičnega hofrata“ tako poveličeval, da bi, ako bi šlo po njegovi misli, Ploj gotovo bil v pratiki za prihodnje leto že kot svetnik namalan, akoravno je živo pozemsko bitje, mnogostranski odvisno in navzano na milost mogotcev, delavnost svojih volilnih agentov in na — milijone svoje žene. —

Plojeva avantgarda je s svojimi špijoni si tokrat stekla za svojega pašo zares „velikanskih zaslug“ na katere zamore ž njim vred „ponosna“ biti, kar zadobila si jih je le s pomočjo zvijače, goljufij in sleparij in g. dvorni svetnik dr. Miroslav Ploj si zmore s „ponosom“ reči, da je le s pomočje goljufov in sleparjev dosegel večino glasov.

Naštevati tukaj ne bomo vseh posebnih sleparij in tudi ne imenovali krajev, kjer se je pri volitvi protipostavno postopalo, ampak pokazali bomo našim čitateljem v obče, kar naši pervaki in njihovi hlapci vse znajo, kadar se jim gre za ljudsko potonjevanje in zapeljevanje.

Neki fajmošter je v nedeljo pred volitvijo pri cerkvi stoječim možkim rekel, da mora še pred

litvijo k njemu priti k spovedi vsakteri, ki namerava Vračkota voliti. Seveda, v spovednici se da tak grešnik pač lažje spreobrniti!

Nekje na dravskem polju je nek jezičen dohtar zbranim volilcem „prerokoval,“ da se bode vsakteri izmed njih, ki ne bode volil dr. Ploja, moral pri sodnji zagovarjati in naposled še po ječah vlačiti.

Vračkovo ime so brez premisleka s glasovnic zbrisovali ali pa prečrtavali in namesto istega Plojevo zapisovali. Posebno „postrežljivi“ so se kazali klerikalni agentje tistim volilcem, ki svojih glasovnic še niso imeli izpolnjenih. Tako se je na primer nek zviti ob enem pa tudi blebetavi ptiček sam hvalil, da je na šesdeset volilnih listekov Plojevo ime zapisal!

Volilni komisarji so tu in tam sami popravljali glasovnice, ako niso našli na njih zveličavnega imena Ploj. Nekje je občinski predstojnik (znan oberšnop-sar), ki je bil ob enem volilni komisar, volilcem obljubil žganja, ako bodejo enoglasno dr. Ploja volili. In res, vsi so dobili po volitvi šnopsa, razun enega volilca, ki ni maral za Ploja pa tudi ne za — obljubljeni šnops. Tako so si ti eden drugega vredni tovariši obljubo, oziroma delitev darov med seboj delili; agentje v črnih suknjah barantarili so z večnim izveličanjem, posvetni agitatorji pa so imeli na razpolago — šnops ali kaj drugega!

Mnogo česar bi se še dalo navesti, toda primanjkuje nam prostora za obširnejše naštevanje prvaških nesramnostij prilično zadnjih volitev. Kdor temu ne verjame, obrne naj se pismeno ali ustmeno do nas, in našteji mu bomo imena krajev in oseb, na katerega se navedeni dogodki nanašajo! Kdor ve pa še za druge enake sleparije, naj jih nam nemudoma naznani, da bode naša zbirka še večja in — izdatnejša.

Smradljiva klerikalna zmaga.

Velik je trušč, kojega delajo vsled zmage svojega kandidata klerikalni matadorje po svojih časnikih. Nepopisljivo je njihovo veselje, da naš kandidat g. Franc Vračko ni dobil večino glasov.

Mi pa s vso resnobo in opravičeno trdimo, da bi v ptujskem volilnem okraju bil gotovo g. Vračko izvoljen, ako bi se volitve vršile pošteno, tako, kakor postava določuje in terja. Reči se sme, da je dr. Ploj izvoljen le od volilnih listekov, ne pa od volilcev, saj je bilo gotovo na volilnih listekih več kakor polovica mu oddanih glasov vkradena, prigoljufana, Vračko-tu poneverjena. V moraličnem oziru je Plojeva zmaga tolikor vredna kot piškavi oreh.

Kakor deseti brat je potoval dr. Ploj od kraja do kraja, da bi si pridobil volilcev in agentov; v cerkvah, v šolah, v farovžih so bila shajališča, kjer se je zanj agitiralo; po krčmah in privatnih hišah so Plojevi agenti letali, da bi nalogili temveč glasov.

Sleparilo, goljufovalo, falzificiralo se je na debelo, obljubljalo in grozilo, kar se je dalo — in glejte, vse te spletkarije niso zamogle zabraniti, da bi g. Vračko ne dobil takšno število glasov, kakoršnega se še on sam ni nadejal, ko je izvedel o sleparski agitaciji nasprotne stranke.

Gospod Vračko se ni ponujal za poslanca, on se nikomur ni vsiljeval; Vračko nobenega volilnega shoda ni sklical in se nikomur ni kot kandidat predstavil! Za kandidata so ga postavili zaupni možje iz mest, trgov in kmečkih občin ptujskega volilnega okraja. Šele na sklep in prošnjo teh zaupnih mož je Vračko prevzel kandidaturo. G. Vračko je preskromen in prepohleven mož, da bi se osebno potegoval za častna mesta ali odlikovanja. Ponosen zamore toraj biti na lepo število glasov, ki so se mu v dokaz zupanja in pripoznanja njegove veljave oddali. Ti glasi niso bili samo mrtve črke na papirju, koje bi zapisala goljufna roka, temuč bili so izrazi prepričanja in zavednosti; izvirali so iz srca dobro želečih, napredno čutečih mož.

Slava in hvala naj bode na tem mestu vsem onim značajnim in poštenim volilcem, ki niso prodali svojega prepričanja za požirek žganja ali druge pijače; vsem onim, ki se niso uklonili klerikalnemu nasilstvu ali se dali zapeljati njihovim zvijačam in obljubam! Objavili bomo prihodnjič imenoma vse tiste kraje, ki so se v tem oziru posebno odlikovali, da si je bode ljudstvo vzelo v izgled ter jih pri poznejših volitvah posnemalo, sebi v čast in svojim sorojakom v korist.

Gospod Vračko pa si naj nesramna obrekovanja in zbadanja črne sodrge ne jemlje k srcu, temuč si naj bo svest, da ga vsi naprednjaško misleči volilci ptujskega volilnega okraja enako spoštujejo in čislajo, na tisoče tudi takih, ki so bili pri zadnji volitvi pre-slepljeni, zapeljani in na mnogovrstne načine pri gla-sovanju ogoljufani. —

Vojska med Rusi in Japonci.

Od zadnje strašne, desetdnevne bitke pri Liaojangu se na bojišču ni dogodilo kaj posebno znamenitega, oziroma se ničesar izvanrednega ni poročalo. Po omenjeni bitki so se Rusi umaknili na sever do Mukdena, kjer baje imajo velikanske shrambe živil, krmil in streljiva. Mukden je veliko mesto (glavno mesto Mandžurije) ter močno utrjeno. Ondi mislijo Rusi prezimovati, ako bode volja božja in — japonska armada to pripustila. Kakor pa gre pričakovati, bodejo jih tudi tukaj Japonci v kratkem zgrabili in morebiti ž njimi tako naredili kakor pri Liaojangu. Že marširajo Japonci v treh armadah proti Mukdenu pod poveljstvom hrabrih in izkušenih generalov Kuroki, Oku in Nodzu. Kakor se pravi, so Rusi pri Mukdenu slabeje utrjeni, kakor so bili pri Liaojangu, toraj pa tudi ni veliko upanja, da bi se zamogli Japoncem vspešno v bran postaviti. Reklo se bode najbrž pasti ali pa spet po pasje bežati.